

Blahoslavený Jordán Saský



Plinio de Oliveira

14. februára 2021 ✚ Svätec týždňa

Životopisné údaje:

Blahoslavený Jordán Saský (1190-1237) bol druhý generál Rádu kazateľov, bezprostredný nástupca svätého Dominika. Jedného dňa požiadal o prijatie u cisára

Svätej rímskej ríše nemeckej Fridricha II., ktorý prenasledoval Cirkev. Keď vstúpil, cisár ho pozval, aby si sadol, ale nepovedal mu ani slovo. Po dlhom tichu blahoslavený Jordán povedal: *„Som prekvapený, lebo som pri plnení svojej úlohy pochodil rôznymi provinciami a vy sa ma na nič nepýtate.“* Cisár odpovedal: *„Mám svojich vyslancov na všetkých dvoroch a vo všetkých provinciách a viem všetko, čo sa deje na svete.“*

Jordán odpovedal: *„Ježiš Kristus, ako Boh vedel o všetkom; napriek tomu sa pýtal svojich učeníkov, čo sa o ňom hovorí. Ste iba muž a ignorujete, čo o vás hovoria ľudia. Bolo by však dobré, keby ste také veci vedeli, pretože sa hovorí, že ste utláčali Cirkev, opovrhovali ste cirkevnými cenzúrami, verili ste poverám, uprednostňovali ste Židov a Saracénov a odmietli ste vzdať poctu pápežovi, vikárovi Ježiša Krista. To určite nie je hodné cisára.“* Po tomto sa postavil a opustil miestnosť.

Komentár profesora Plinia:

Treba poznamenať, že v stredoveku mohli tieto obvinenia byť dostatočné na to, aby začal proces detronizácie cisára. Skutočnosť, že blahoslavený Jordán, predstavený už aj tak mocného dominikánskeho rádu, požiadal o rozhovor a povedal tieto slová Fridrichovi II., obsahovala implicitnú hrozbu. V tom čase sa vážne diskutovalo o právach Cirkvi nad štátom. Na jednej strane stáli tí, čo tvrdili, že cisára pápež nemôže z dôvodu kacírstva zosadiť, pretože štát je svetská entita a kacírstvo je náboženský zločin. Neexistuje teda základ, na ktorom by mohla náboženská autorita zosadiť niekoho s najvyššou svetskou autoritou, napríklad cisára alebo kráľa. Už tu vidíme náznaky zlej doktríny odluky cirkvi od štátu a všetkého moderného laicizmu.

Na druhej strane stáli tí, čo tvrdili, že najvyššia svetská autorita – cisár alebo kráľ – je pre ľud, nad ktorým vládne, predstaviteľom Boha a preto podlieha vikárovi Ježiša Krista na Zemi, pápežovi. Preto by cisár a králi nemali slúžiť len Cirkvi a pomáhať jej, ale mali by tiež bojovať proti heréze a nepriateľom Cirkvi. Ďalej by mali spravovať svetské záležitosti tak, aby napomáhali spásu duší. Jeden z dôsledkov tejto doktríny je, že kacír nemôže mať najvyššiu časnú autoritu v krajine, nemôže byť kráľ alebo cisár.

Uplatňovanie tejto doktríny viedlo k vzniku jedného z dobrých hnutí, ktoré sa objavilo vo Francúzsku po začiatku Revolúcie (protestantskej), ktorým bola Katolícka liga. Kontrarevolučné hnutie proti protestantizmu bolo predchodcom rojalistického povstania *Chouannerie*, ktoré čelilo Francúzskej revolúcii.

Katolícka liga, ktorú organizoval rod de Guise, sa postavila proti snahe protestanta Henricha Navarrského zasadiť na francúzsky trón. Henrich Navarrský bol členom rodiny Bourbonovcov, ktorá mala mnoho protestantských členov a sám Henrich mal všeobecné sympatie k protestantizmu. Mal legitímne právo na trón, ale Liga mu zakázala naň zasadiť, pretože bol protestant. Rod de Guise obhajoval zásadu, že Francúzsko by malo zrušiť dedičné právo protestantských Bourbonovcov na trón a zvoliť generálne stavy, aby si vybrali inú dynastiu, ktorá bude vládnuť nad Francúzskom.

Nanešťastie bola uzavretá dohoda, v rámci ktorej Bourbonovci zištne a neúprimne konvertovali a Henrich z Navarry sa stal francúzskym kráľom Henrichom IV. Bourbonovci nastúpili na francúzsky trón a urobili veľa ústupkov voči protestantom. Dejiny sa uberali smerom, ktorým by nemuseli. Princípom opozície vedenej rodou de Guise proti Henrichovi bolo presvedčenie, že kacír nemá právo na vykonávanie najvyššej štátnej moci.

To isté malo platiť aj pre Svätú rímsku ríšu. Bola svätá, pretože sa zrodila z požehnania Cirkvi; bola to cirkevná ustanovizeň. Každý teda chápal, že pápež má právo zosadiť cisára, ak bude vyznávať herézy, prenasledovať Cirkev alebo neprípustne zasahovať do cirkevných záležitostí. Vychádzalo to zo známeho precedensu pápeža svätého Gregora VII., ktorý zosadil cisára Henricha IV. Preto boli obvinenia blahoslaveného Jordána pre Fridricha II. hrozbou. A neboli vyriešené nadarmo, pretože pápež Gregor IX. krátko potom, v roku 1228, Fridricha II. exkomunikoval. Postoj blahoslaveného Jordána k cisárovi bol dôkazom jeho mamutej odvahy. Cisár Svätej rímskej ríše nemeckého národa bol najvyššou sekulárnou autoritou na zemi. Všetci králi a mocní ľudia na svete boli v jeho právomoci. Protokol žiadal od nemeckých zvrchovaných kniežat, aby pred ním zohli kolená. A nikto nemal odvahu povedať mu pravdu. Prezidenti republík sú v dnešnej dobe ďaleko menej mocní ako starí panovníci. Ale aj keď prezident nevykonáva najvyššiu moc, len zriedka sa nájde človek, ktorý má odvahu požiadať o rozhovor prezidenta, aby mu mohol priamo do očí povedať, kde robí chyby, potom sa postaví a opustí miestnosť. V tejto situácii blahoslavený Jordán ukázal, že je mužom skutočnej odvahy a silnej viery.

Prosme preto blahoslaveného Jordána, aby pre nás získal svoju vieru a odvahu a dodal svet a katolíckej Cirkvi odvážnych mužov a svätcov podobných jemu samotnému.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/blahoslaveny-jordan-sasky/>